

Kronieken september 2012

Chris en Chris Jolie-Clarys hebben voor enige weken hun zoon Mathias ten grave gedragen en vandaag 1/9 is er hier in Effata een namis voor de jongen. De familie is er en veel vrienden en de Effatagemeenschap; Chris verwelkomt hen allemaal, op deze plaats waar Mathias hen dikwijls bracht. En waar ook héél veel kaarsen branden, aangestoken door neven en nichten van Mathias en door zijn broer Tim.

In deze kapel komen wij samen om te vieren en te bidden. Is bidden vragen aan God dat Hij dingen oplost? Neen, want we komen hier samen voor de eucharistie dat komt van 'eucharizein', van 'dankjewel zeggen'. Jezus heeft gezegd: je mag mij alles vragen, maar eerst moet je danken, pas dan mag je vragen.

Dus gaan we eerst dank zeggen: omdat Mathias zoveel plezier maakte met zijn petekind, omdat hij op pad ging, altijd gericht op mensen, omdat zijn herinnering voor zijn broer woordeloos gesnik betekent. *'Heer van hierboven, als ik misschien niet kan geloven, zonder te zien, ...'*

De voorbije zes weken hebben we gelezen uit het evangelie volgens Johannes. Johannes wordt voorgesteld als een adelaar, omdat hij altijd zo hoog vliegt! Nu lezen we uit Marcus die dicht bij ons leven staat, bij het belang dat wij hechten aan rituelen en gewoontes: Jezus gaat in het evangelie daar scherp tegen in.

Denk maar aan al dat volk vandaag en die stoel waar we anders op zitten: *'Er zit iemand op mijn stoel!'* Ook bij het samenkomen met mensen houden we van rituelen. Maar Jezus zegt: *"Waar zijn we mee bezig?"*

Zouden ze die tekst van Marcus 7, 1-8 vandaag in Rome ook lezen? Vermoedelijk wel, maar dan in het Latijn, wat niemand verstaat. Dáár zijn veel riten, waar Jezus zou van opkijken!

In die tekst wordt gesproken over 'Farizeeën'. Dat woord klinkt negatief, wij kennen het als 'Grote en kleine Farizeeën'! Maar in Jezus tijd waren 'de farizeeën' geen beroep, zeker geen priesters, wel een soort culturele vereniging. Wel konden zij zich niet verzoenen met de Griekse filosofie, evenmin met de standpunten van de Romeinen, wel wilden zij als Jood blijven leven, zij wilden dat Jood zijn iets betekende in Palestina. Zij kenden een hele reeks rituelen: het wassen van de handen, niet voor de hygiëne, wel om zeker te zijn dat als ze een vreemdeling hadden ontmoet, hun handen rein zouden zijn. Hetzelfde gold voor voedsel dat op de markt was gekocht: het moest gespoeld worden om zeker te zijn dat het niet aangeraakt was door een of andere onreine verkoper.

Farizeeën: kwam Jezus ook niet uit die groep? Maar degene die wij bedoelen gingen wel te ver, zelfs al bedoelden zij het goed ...

In de tekst staat er ook: Huichelaars. In feite staat er in het Grieks: ὑποκριτής, hypocriet, afgeleid van het werkwoord *kritein* wat controleren, beoordelen, een oordeel uitspreken, betekent. Die 'hypo' staat tegenover 'hyper' zoals in hypertensie, hyperkinetisch, ... dus is een hypocriet feitelijk iemand die te weinig kritisch is! Voor ons betekent 'hypocriet' hier: iemand die kritisch is voor anderen, maar die zichzelf niet in vraag stelt. Daar kan Jezus niet tegen, niet tegen iemand die heiliger denkt te zijn dan God zelf.

Het belangrijkste is dus niet dat het uiterlijke in orde is, maar wel dat het van binnen uit komt.

Niet-hypocriet is dus hij/zij die is wat hij/zij is: echt.

Daarom komen we hier samen, niet om ons schuldgevoelens te laten aanpraten, maar om eucharistisch en oordeelkundig te zijn. Daarom zetten we brood op tafel en delen we wijn van vreugde en dankbaarheid.

De bezinning, uitgesproken door vader Chris is vol liefde en pijn: *"... en als je stil nabijzijn onze vriendschap voedt, dan weet ik dat alles goed komt."* Maar het is nog niet goed gekomen, ik zit achter de treurende, achter het ouderpaar van Käthe Kollwitz, treurend om hun zoon.

Wij hebben gebeden en biddend gezongen voor sterkte voor een familie en speciaal voor een overleden oom. Gebeden dat in deze gemeenschap steeds meer mensen liefde en aandacht hebben voor elkaar. Gebeden voor de schoolkinderen, de leerkrachten en de schooldirecties die maandag 3/9 terug met veel moed herbeginnen. Wij hebben gebeden voor alle broers en zussen die achterblijven dat ze kracht mogen putten uit het weten wie de gestorvenen zijn geweest. Voor Chris en Chris dat ze kracht mogen hebben om verder te gaan.

Wat leeft er toch allemaal aan vragen, onmacht, woede, angst, Heer, weet dat wij snakken naar liefde van u en van ons allen.

Die liefde en die vriendschap is gebleken in de lange gesprekken en de verdere kennismaking na de viering, met wijn, koffie, cake, door de goede zorgen van Chris en Chris, voor Mathias.

Stuurgroepvergadering op 6/9 met drie nieuwe leden, vermoedelijk nog wat onwennig, maar ze krijgen in de toekomst een peter of een meter die hen zal begeleiden in de 'geheimen' van de stuurgroep. Voor de rest zijn er wat afspraken over een nieuwe datum voor het bezoek aan de Jodenbuurt in Antwerpen, het zingen in Beauvoorde in de 'Artiestenmis' (!) en de vraag van kleine Zuster Sabine voor steun aan haar project in Bogotá.

Viering voor de start van het Effatajaar op 8/9. Wij zijn er niet, maar Frans C helpt met wat tekst: ' Een zonnige dag en mensen die uitkijken naar het samen-vieren, samenzijn, de receptie en de maandelijkse boterham met koffie of chocomelk.

Guido maakt ons nieuwsgierig naar de lezing (Marcus 7, 31-37). Hij vertelt over de moeilijkheden die mensen ondervinden om zich verstaanbaar te maken waardoor ze soms doof en/of stom lijken. Maar hoe andere mensen vanuit hun betrokkenheid of liefde toch verstaan waarover het gaat of wat ze willen zeggen, hun klanken kunnen vertalen. Kijk naar de opvoeders in Vurste bij hun startviering, naar moeders en vaders als het om hun baby gaat.

Het evangelie heeft het over 'Effata, ga open', die woorden hebben voor onze gemeenschap een speciale betekenis. Die woorden houden voor ieder van ons een oproep in, maar ook voor de gemeenschap, om zelf open te gaan en om anderen te helpen open te gaan.'

Jezus zegt:

Effata ... mens ga open.

Jouw roeping is het

om medestanders te zoeken en te bouwen

aan een wereld waar plaats is voor alle mensen.

Je zegt het snel: "Nu goedgemutst zijn!" Maar bij Effata nemen we dat letterlijk: nijvere handen breiden en haakten kleine mutsjes om 'goedgemutst' het nieuwe werkjaar in te gaan. Een aandenken om van te houden!

Koorrepetitie op 14/9. Lied 13 om in te zingen, en dan lied 36: "Precies een koor!" In lied 48: de laatste zin telkens iets zachter, die zin houdt iets van het mysterie in. En vooral de noten niet beklemtonen, maar de tekst! Lied 58, een beurtzang voor een solozanger (Guido) en het koor. Lied 100: "Alle noten hebben hun waarde, zing ze uit, laten we die noot eer bewijzen!"

Dan nog wat liederen herhalen voor de uitvaartmis, nu maandag, van pater Gotti, in de Onze-Lieve-Vrouw-Sint-Pieterskerk. We zingen samen met het plaatselijke koor, maar we wensen er toch met een grote groep mee te kunnen zingen.

Viering op 15/9. Een gewone viering, was het niet dat we vandaag Kleine Zuster Sabine, die werkt in Bogotá, hartelijk verwelkomen.

Het evangelie van vandaag (Marcus 8, 27-33) staat centraal in het Marcusevangelie, letterlijk én figuurlijk: het wil ons iets heel erg duidelijk maken over Jezus. Hij is iemand die blinden weer kan laten zien, lammen weer doet lopen, het ganse profetenboek wordt over hem verteld. Maar hij vraagt: "Wie ben ik?"

Veel filosofen hebben over die vraag nagedacht, veel mensen kunnen daar niets over zeggen. Let eens op als iemand zich voorstelt: Ik ben leraar. En als je geen leraar meer zijt, ben je dan geen mens meer, besta je dan niet meer? Als Sabine geen Kleine Zuster meer is, bestaat ze dan niet meer? Oude confraters vragen mij soms: wie ben ik nog? Een vrouw stelt zich voor: ik ben de vrouw van ..., ik ben de moeder van ..., maar de vraag was: "Wie zijt gij?"

Jezus geeft zelf een antwoord op die vraag, maar zijn antwoord voldoet zijn leerlingen blijkbaar niet. Petrus protesteert zelfs en Jezus noemt hem: "Satan!", Duivel, hij die mensen op een zijspoor zet.

Kleine Zuster Sabine wil ons vandaag wat vertellen over haar taak in Bogotá, Colombia. Ook ik denk dan aan drugs en vechten, maar het is meer dan dat: een prachtig land met fantastische mensen. Wat zoekt Sabine daar? Nazaret beleven, zegt ze en dat project met kinderen en vrouwen legt ze in detail uit na de viering. Het gaat om kinderen die van het platteland komen, aangetrokken door de grote stad of gevlucht uit hun relatieve welstand, wonend aan de rand van die grote stad Bogotá. De grootste groep én hun kinderen zijn getekend door huiselijk geweld, door

frustratie, door werkloosheid, door armoede in een koud en vochtig klimaat. Ongevraagd worden de kinderen ingeschakeld in drugs- en wapentrafiëk. In dat milieu worden kinderen (ónze kinderen, zegt Sabine) groot en daarom krijgen ze een vredesopvoeding door muziek en zang, om respect te krijgen voor zichzelf en zo respect te hebben voor andere: waardering geven en krijgen. Om zelfvertrouwen te krijgen en te zeggen: *"Ik kan het!"* Maar niet om moeder te zijn voor misbruikte kinderen, wél een goede vriendin.

Dát is wie Sabine is: iemand die een goede vriendin is om zo 'hemel' te maken.

Dan hebben we met velen brood gebroken, wijn gedeeld en gebeden voor kinderen overal ter wereld, dat zij een veilige haven zouden vinden.

Ook vragen wij met ons mee te bidden voor mensen die pijn en verdriet hebben en om moed om ons hart open te houden voor al wie wij ontmoeten.

Op 17/9 wordt pater Gottfried Nickels, pater Gotti, ten grave gedragen in de O.L.V.-Sint-Pieterskerk. Het dameskoor zingt zoals gebruikelijk deze uitvaart, maar het Effatakoor, toch ook een beetje familie, steunt hen daarbij en op de oproep van Guido zijn een 25-tal zangers opgekomen, zodat we vierstemmig kunnen zingen. De organist is Edward De Geest, die ook organistitularis is in de Sint-Baafskathedraal. Pater Ives is voorganger, de provinciaal pater Johannes Römelt geeft een overzicht van het leven van pater Gotti, een leven dat met symbolen wordt weergegeven. Symbolen: de Bijbel uiteraard, de regels en constituties voor zijn trouw, het missionariskruis, verwijzend naar de boodschap van de redemptoristen, de stola voor zijn priester-zijn en het brengen van vrede en verzoening. Namens zijn parochie hier wordt ook de icoon van de verrijzenis aangebracht. Het wordt een waardige viering, gedragen door de vele aanwezige redemptoristen, gedragen door het zingen: *"Gij hebt woorden van eeuwig leven, tot wie zouden wij anders gaan?"* en door de idee, verwoord door pater Ives in zijn homilie: God laat zijn mensen niet in de steek! Pater Andreas zingt tijdens de offergang een eigen lied: *"Tot ziens, bis bald!"* Een waardig afscheid voor een veel te jong gestorven priester, die zijn taak vervuld heeft en voor wie we allen samen terecht het 'Salve Regina' zingen.

Effataviering 22/9. We waren er bijna, want we hadden graag een gebed gevraagd en gedankt voor onze Ruth van 15 jaar, een van onze kleinkinderen die geopereerd is van een, hopelijk, goedaardige tumor in de hersenen. Goedaardig ja, maar die dringend moest verwijderd worden, en wij mogen haar vanavond nog gaan bezoeken op intensieve. Dus zijn we niet in de viering.

Maar Eric M wil wel helpen om jullie een indruk te geven van de viering. Hier is zijn tekst:

'Een vraag waar we vroeg of laat mee geconfronteerd worden (maar misschien liever niet te veel over nadenken): Wie ben ik eigenlijk? Los van de franjes, los van de verpakking, blijft in elk geval dat ene essentiële over: ik ben een kind van God, en ik word graag gezien.

Ook Jezus zal zich die vraag wel gesteld hebben, toen hij het toppunt van zijn succes beleefde. Beseffend dat dit succes niet het essentiële was, dat het niet om zijn persoontje draaide. Dat het er om ging om de droom van God (= liefde) waar te helpen maken. Ook al besepte hij terdege dat consequent doorgaan fataal kon aflopen.

Dat is wat hij zijn leerlingen ook probeert duidelijk te maken: uitgenodigd worden om mee te werken aan die liefdesdroom van God is iets helemaal anders dan de vraag wie de eerste of de belangrijkste is. Wie de belangrijkste wil zijn, moet juist dienaar van allen zijn, dit is: nadenken over wat anderen beter kan maken... (Marcus 9, 30-37).'

Bid met ons samen voor Ruth, voor wat al gedaan is voor haar, voor haar verder herstel.

Koorrepetitie op 28/9: lied 13 om in te zingen (maar de bassen: je kent het, waarom zingen jullie het dan niet?), en dan lied 48: niet zingen naar de nootjes, wel naar de tekst! En Joy to the world: het is bijna kerstdag! Tussendoor iets om soms eens te zingen als verrassing: het Alfabet van W. Mozart, zogezegd een bekende tekst: het alfabet. Maar al kenden we dat al van het eerste studiejaar: er zijn letters verdwenen (de W bestaat niet in het Duits) of er worden letters aan een duivels tempo herhaald ... Neen, we smijten er niet met ons 'klak' naar, zelfs al hebben we er geen op. Maar, we blijven het herhalen tot we het kennen, zelfs zonder enige partituur.

Als verwelkoming voor de Effataviering van 29/9 herinnert Annette ons aan Sabine, die twee weken geleden bij ons was. Ondertussen is Sabine al vol enthousiasme weer in Bogotá, maar ze voelde zich ook hier zéér welkom en thuis en, ja, ze bedankt ook voor de geldelijke steun.

Volgens het Marcusevangelie (Marcus 9, 38-48) is het voor een keer niet Petrus die de bal verkeerd slaat, maar is het ditmaal Johannes die prijs heeft. Herinner je: in het Marcusevangelie wordt gezegd waar het Jezus echt om gaat! En dat tweede deel bevat harde woorden. Het doet een beetje denken aan een arena met Christenen die aangevallen zijn door wilde dieren en overal liggen er menselijke resten, een hand, een voet, een oog, verspreid. Herinner je: het is ontstaan in een tijd van vervolging, men wilde de mensen moed inspreken met woorden die Jezus wellicht gezegd heeft (maar toch niet allemaal ineens zoals hier gesuggereerd wordt). Eén zin is er in de liturgische tekst uitgelaten, maar in deze viering lezen we die tekst (over de molensteen rond de hals) wél. Waarom die tekst geschrap is ... dat is wel duidelijk zeker?

Johannes is arrogant: wij hebben iemand gezien die in uw naam duivels uitdrijft, maar hij hoort niet bij ons. Johannes zegt zoveel als: *“Wij zijn hier de baas!”* maar bovendien is hij niet een beetje jaloers! Hoor je het zeggen: *“Monseigneur, er zijn gemeenschappen die allemaal samen de consecratiewoorden uitspreken!”* of *“Monseigneur, er zijn vrouwelijke catechisten die preken! Wij hebben getracht ze tegen te houden, maar het ging niet!”*

Jezus zegt: wie niet tegen ons, is voor ons. Niet het omgekeerde!

Ken je het verhaal van de twee wolven die in het hart van de mensen leven? Eén wolf is de wolf van verdriet, angst, haat, de andere is de wolf van liefde, vergeving, (van de lach, zei Ruth). Die twee wolven vechten steeds tegen elkaar. Een kind vroeg aan zijn grootvader: Wie gaat er winnen? En grootvader zei: De wolf die je eten geeft!

Daar heb je het weer: wie niet tegen ons, is voor ons. We ondersteunen elkaar, geven eten aan de goede wolf, zodat de slechte wolf zwakker wordt. Neem dus gerust het evangelie héél ernstig: het gaat er niet om wie de grootste is of wie de beste is, maar het gaat over zorgen voor elkaar, een glas water geven aan wie het nodig heeft!

Wij hebben gebeden voor een opa die overleden is, voor Ruth, dat de wolf van goedheid en hoop het moge halen, voor een oma, voor vrede in eigen hart en in de gezinnen. Voor een vriendin die erg ziek is, voor jongeren die het spoor wat bijster zijn, dat ze de weg terug mogen vinden: *Ubi caritas et amor, ibi Christus est!*

Andreas had ook een boodschap: dank voor de mooie viering bij de uitvaart van pater Gotti, vanwege de communautiteit én de Duitse familie.

Een kalme september is voorbij, met hoopvolle vernieuwing in de stuurgroep. Een september met weinig appels en kweeperen, juist genoeg om te delen uit wat er is.

Wouter, maandag 1 oktober 2012